VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 57)**

z dnia 29 listopada 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 57)

29 listopada 2016 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– wniosek i poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do poselskiego projektu ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (druki nr 963 i 1052).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Barbara Orlińska**, **Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Miller**, **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Porządek dzienny posiedzenia przewiduje rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do poselskiego projektu ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym a także wniosku o odrzucenie projektu ustawy.

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że Komisja zaaprobowała zaproponowany porządek obrad. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad bez zmian.

Stwierdzam, że Komisja dysponuje niezbędnym kworum do podejmowania uchwał. Przystępujemy do realizacji porządku.

Jako pierwszy rozpatrzymy wniosek o odrzucenie projektu ustawy, złożony przez Klub Parlamentarny Platformy Obywatelskiej i Klub Parlamentarny Nowoczesnej. Poddam ten wniosek pod głosowanie. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy? (6) Kto jest przeciw? (12) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że wniosek o odrzucenie projektu ustawy nie uzyskał wymaganej większości. Przystępujemy do rozpatrzenia poprawek.

Poprawka pierwsza – w art. 12 dodać ust. 4 w brzmieniu: „W przypadku niemożności upoważnienia Wiceprezesa lub innego sędziego Trybunału do wykonywania niektórych kompetencji określonych w ust. 1, Prezesa Trybunału zastępuje sędzia Trybunału, o którym mowa w art. 11 ust. 2”. Kto z pań i panów posłów jest…

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

A uzasadnienie tej poprawki, wnioskodawca?

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeśli dobrze pamiętam, to była sugestia legislacyjna, którą realizujemy. Proszę bardzo, głos ma pan poseł Buda.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

To jest poprawka w sposób oczywisty usprawniająca działanie Trybunału w przypadku, w którym nie mogliby działać prezes i wiceprezes Trybunału. Wskazane jest tu, że sędzia z najwyższym stażem może podejmować czynności za prezesa bądź wiceprezesa. Ta kompetencja może pomóc w czasie sytuacji kryzysowych w Trybunale.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, głos mają pani poseł Gasiuk-Pihowicz i pan poseł Myrcha.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):

Czy nie prościej w takim przypadku, zgodnie z konstytucyjną zasadą, nakazującą zachowywanie ciągłości władzy w poszczególnych instytucjach państwowych wybierać jednak prezesa Trybunału Konstytucyjnego zanim powstanie wakat na tym stanowisku? To jest międzynarodowy standard, wypełnienie zaleceń wynikających m.in. z preambuły konstytucji. Tworzą państwo sytuację, która jest dysfunkcjonalna.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani poseł, chodzi o inną sytuację.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):

No jak nie.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To nie o wakat chodzi.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):

Chodzi o to, aby w sytuacji, w której nie ma prezesa Trybunału Konstytucyjnego…

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Nie.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):

Moment. W przypadku niemożności upoważnienia wiceprezesa lub innego sędziego Trybunału do wykonywania niektórych kompetencji określonych w ust. 1 prezesa Trybunału zastępuje sędzia Trybunału, o którym mowa w art. 11 ust. 2. Art. 11 ust. 2 mówi o tym państwa politycznym komisarzu, który jest wyznaczany w sytuacji, w której nie ma prezesa. O czym mówi art. 11 ust. 2? „Od dnia powstania wakatu do czasu powołania prezesa".

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nie. Już wyjaśniam pani poseł. Chodzi o dodanie ust. 4 w art. 12. Proszę zwrócić uwagę na to, że w ust. 2 mowa jest o tym, iż prezes Trybunału w drodze pisemnego upoważnienia określa w jakim zakresie w sprawach, o których mowa w ust. 1 zastępuje go wiceprezes Trybunału. W sytuacji, w której byłyby przeszkody ku temu, chodzi o możliwość upoważnienia innego sędziego. To wszystko. Proszę bardzo, głos ma pan poseł Arkadiusz Myrcha.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Gdy czyta się propozycję ust. 4 ciężko wyobrazić sobie tę sytuację od strony praktycznej. Proszę zauważyć, iż po pierwsze, w jest napisane „w przypadku niemożności upoważnienia Wiceprezesa lub innego sędziego Trybunału". Bierzemy więc pod uwagę wiceprezesa i każdego sędziego wchodzącego w skład Trybunału. Skoro nie można upoważnić wiceprezesa ani innego sędziego, to o co chodzi w art. 11 ust. 2? Odnosi się on do sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Skoro nie można upoważnić ani wiceprezesa, ani żadnego innego sędziego, to z jakiej racji nagle wskakuje tu inny sędzia? W jaki sposób wskazać, że sędziego wskazanego w art. 11 ust. 2 można, a wszystkich pozostałych nie można upoważnić?

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Choćby może być taka sytuacja, panie pośle, że prezes i wiceprezes pojadą na konferencję naukową na drugi koniec Europy. Na ten czas trzeba upoważnić jakiegoś sędziego do reprezentowania. O takie sytuacje chodzi, szczególne przypadki.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

Rozumiem, ale…

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak podejrzliwie, za bardzo się państwo tego obawiają. To jest normalne. Jeśli w sądzie nie ma prezesa i wiceprezesa, wyznacza się inną osobę, która w ich imieniu występuje w takich sytuacjach. To jest oczywiste. Gdy jest prezes i wiceprezes, nie ma potrzeby, by zajmował się tym ktoś inny.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):
Przepis nie mówi o wyznaczaniu dodatkowej osoby.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):
Tworzy się przepis, który w założeniach ma, że ani prezes, ani wiceprezes nie wypełniają swoich obowiązków.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Nie. Mogą mieć chwilowe przeszkody.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):
Jakie chwile przeszkody?

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Szczególnie uzasadnione.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):
Ale od tego jest regulamin urzędowania Trybunału. Ciężko mi zrozumieć tę sytuację, że nie można upoważnić ani wiceprezesa, ani innego sędziego.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Panie pośle, myślę że warto powściągnąć emocje i wypowiedzieć się rzeczowo, tak jak państwo to robią. Wypowiadają się państwo rzeczowo, co sobie cenię. Nie muszę się zgadzać. Zaprezentowali państwo swój pogląd.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):
W takim razie mam drugie pytanie: kto stwierdza niemożność upoważnienia? Przykładowo…

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Ale tu nic nie ma o niemożności upoważnienia.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):
Jest „w przypadku niemożności upoważnienia". Panie przewodniczący, kto stwierdza, że nie można upoważnić?

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Przewodniczący Matusiewicz odpowie.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):
Panie pośle, trzeba przeczytać wszystkie ustępy art. 12. Jest pewna gradacja – gdy nie ma prezesa, wiceprezesa, wtedy w razie niemożności upoważnienia wiceprezesa, prezes wyznacza innego sędziego, który sprawuje te obowiązki. To bardzo prosta kwestia.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):
Państwo nie rozumieją tego przepisu. Wspomniana przez państwa sytuacja jest uregulowana w ust. 3. Ust. 4 mówi o sytuacji, w której prezes Trybunału Konstytucyjnego nie może upoważnić wiceprezesa czy też innego sędziego. Wtedy zrobi to państwa nominat, wskazany w art. 11 ust. 2. Krytykujemy samą ideę. Po co doprowadzać do sytuacji, w której jest wakat na stanowisku prezesa? To jest bez sensu. Nie powinno się doprowadzać do takich sytuacji. Mamy preambułę, zasady konstytucyjne, ciągłości instytucji państwowych. Nie można doprowadzać do sytuacji powstawania wakatów. Wtedy w nieskończoność się wprowadza poprawki takie, jak państwo proponują.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Nie chodzi o wakat. Chodzi o sytuację, gdy wiceprezes i prezes są, ale nie mogą z jakichś przyczyn działać i wtedy mogą upoważnić innego sędziego.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):
Ale kto może upoważnić?

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):
Sędziego.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

Ale chodzi o sytuację, że nie mogą nikogo upoważnić. Wtedy ten sędzia sam stwierdza, że następuje niemożność i się upoważnia. Tak to wygląda. Prezes i wiceprezes nie działają i nagle sędzia wskazany w art. 11 ust. 2 stwierdza niemożność upoważnienia i wskazuje się, jako właściwy do wykonywania obowiązków.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo. Głos ma pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Panie przewodniczący, trzeba część skreślić. „W przypadku niemożności upoważnienia wiceprezesa, prezesa Trybunału zastępuje sędzia najwyższy stażem".

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, na tym etapie nie można dokonać żadnej korekty. Można głosować za poprawką lub przeciw.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pan przewodniczący był uprzejmy powiedzieć, że jeśli prezes i wiceprezes gdzieś wyjadą. Rozumiem, że wtedy samozwańczo osoba określona w art. 2 stwierdzi tę niemożność i zacznie wykonywać obowiązki prezesa, gdy tamci będą np. na konferencji. Gdy prezes i wiceprezes będą nieobecni, ta osoba uzna niemożność wyznaczenia i sama się wyznaczy. Czy chodzi o taką sytuację?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Szanowni państwo, w art. 12 mowa o upoważnieniu pisemnym wiceprezesa lub wskazanego sędziego. Będą mogły zachodzić okoliczności, że pisemne upoważnienie nie będzie możliwe. Zatem choćby zwykłe poinformowanie sędziego, który ma największy staż, spowoduje, że będzie miał możliwość działania. Pisemne upoważnienie z oczywistych względów w tej sytuacji byłoby niemożliwe.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Chciałem się upewnić, bo pan przewodniczący podał przykład. Jeśli prezes i wiceprezes wyjadą na konferencję. Rozumiem, że to jest praktyczne zastosowanie tego artykułu. Prezes i wiceprezes wyjechali na konferencję i w związku z tym osoba, która ma najdłuższy staż uznaje, że nie ma możliwości wyznaczenia i sama siebie wyznacza? Czy dobrze zrozumiałem pana przewodniczącego?

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wtedy stosuje się § 3, jeśli planowana jest niemożność sprawowania obowiązków przez prezesa i wiceprezesa. Są też wypadki losowe. Sędzia wyznaczony może np. zachorować i wtedy nie będzie nikogo, a trzeba podjąć decyzję. Nie wiem, czy dobrze pamiętam, czy to tylko nasza inicjatywa, ale mniejsza o to. Dadzą państwo wyraz swoim opiniom w toku głosowania i tyle. Argumentacja padła z obu stron.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (17) Kto jest przeciw? (7) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki drugiej. W art. 57 ust. 1 nadaje się brzmienie: „Jeżeli ze względu na treść lub formę pisma wniesionego do Trybunału nie można stwierdzić, że jest ono pismem procesowym, Prezes Trybunału zwraca nadawcy pismo albo wzywa do jego uzupełnienia w określonym terminie pod rygorem zwrócenia pisma".

Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki drugiej? (16) Kto jest przeciw? (6) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poprawka trzecia – dwie ostatnie mają naturę *stricte* legislacyjną. W art. 84 ust. 1 nadać brzmienie – tu jest doprecyzowanie o jaką ustawę chodzi. Jest to sugestia Biura Legislacyjnego.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki trzeciej? (23) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Proponuję, aby w dalszym ciągu sprawozdawcą Komisji był pan poseł Waldemar Buda. Pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są inne kandydatury? Jeśli nie, stwierdzam, że Komisja zaakceptowała kandydaturę pana posła Waldemara Budy jako sprawozdawcy.

Wobec wyczerpania porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia, zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Dziękuję państwu za udział.